

seltsalan
matis suntinua
30. purusti ku
Päwal

Cesti-ma rahwa ¹¹⁸~~122~~

K a l e n d e r,

ehf

L ä h t - r a m a t

I 8 2 4

aasta peäle, pärrast meie

Jesanda Jesuſe Kristuſe

sündimist.

Talliñnas

trükkitud, Gresseli kirjadega.

Pärrast meie kalli Jeesuse Kristusse	
sündimist, on tännawo se aasta	1824
Pärrast mailma lomist	= = 5773
Pärrast Putterusse dige usso üleswõtmist	308
Pärrast wanna katko	= = 167
Pärrast sedda, kui wäggi Pranburgi läks	146
Pärrast sedda, kui Doompä pöllend	= 140
Pärrast sure nälja hakkatust	= = 129
Pärrast teist katko	= = 114
Pärrast meie sure armolisse Keiseri Herra	
AL E K S A N D R J P A W E D:	
W J E S J sündimist	= = 47
Pärrast sedda, kui ta hakkas wallitsema	23

Joulo = ja Wastla = päwa wahhel on:
8 nädalat.

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Censur-Comität der Kaiserlichen
Universität zu Dorpat,
Christoph Baron v. Stackelberg,
Ehrl. Gouv. Schuldirector.

Reval, d. 6. September 1823.

Märkide selletamine.

- Moor = ku.
- Essimenne werend.
- Täis = ku.
- Wiinne werend.
- p. pärrast.
- p. l. pärrast lounat.
- e. l. enne lounat.
- P. Pühha.

Moistlikkul innimesel on teine juhhataja,
mil aadrit ehk kuppo lasta, mil arstimisse
rohto wõtta, ehk ommad lapsed woõrutada,
mil külwada, puid raiuda, ehk muud tödd
tehha, kui kalendri märk; jägo siis ka selle
kalendrisse pannematta, mis ramato agga
kirjaks teeb, ja ommeti head ühtegi ei sada.

Januarius.

Neäri: ku.

Kristusse ümberleikamisest. Luf. 2, 21.

1	Teisipääd	Neäri P. Vita Summat!	
2	Kesknäddal	Abel, Set	
3	Neljasp.	Enof	Tul:
4	Kede	Metusala	10, e. l.
5	Laup.	Simon	leb

Targad Hommigo maalt. Matt. 2, 1.

6	Pühhap.	3 Kuninga P.	lund.
7	Esmasp.	Julianus	
8	Teisip.	Erart	Selge
9	Kesknäddal	Peatus	taewas
10	Neljasp.	Paawli pääd	ja
11	Kede	Ewraim	3, e. l.
12	Laup.	Rein	kaunid

Jesus 12 aastat wanna. Luf. 2, 41.

13	Pühhap.	1 P. päer. 3 K. P.	kül:
14	Esmasp.	Weliks	mad
15	Teisip.	Tirik	päwad.
16	Kesknäddal	Risbrekt	Lumme:

Sel kuul on 31 päwa.

17	Neljasp.	Tönniste pääd	saddo.
18	Kede	Uksel	Wähhä
19	Laup.	Sara	5, e. l.

Pulmas Kana: liinas. Joh. 2, 1.

20	Pühhap.	2 P. p. 3 K. P. Waab. S. bast.	külmad
21	Esmasp.	Neto	ilmad
22	Teisip.	Wintfent	
23	Kesknäddal	Lotta	
24	Neljasp.	Timoteus	ja
25	Kede	Paawli ümber p.	selle
26	Laup.	Dolifarpus	järrel

Pealikust Kapernauma liinas. Matt. 8, 1.

27	Pühhap.	3 P. p. 3 K. P.	4, e. l.
28	Esmasp.	Karel	
29	Teisip.	Samuel	fange
30	Kesknäddal	Adelgund	
31	Neljasp.	An	külm.

12mal selle ku päwal toufeb päike kello pool 9, ning lähhäb loja kello pool 4. Pääd on pisk 7 tundi, ja 17 tundi.

1 Rede	Pirrit	
2 Laup.	Kuinka pään	9, p. 1.

Wina : mäest. Matt. 20, 1.

3 Pühhap.	9 P. e. Kr. ill. P.	Illusad
4 Esmap.	Weronika	agga
5 Teisip.	Agata	kaunid
6 Kestnaddal	Eio	kulmad
7 Neljasp.	Salomon	ilmad.
8 Rede	Nikart	
9 Laup.	Kasperdina	6, p. 1.

Kulwi : mehhest. Luk. 8, 4.

10 Pühhap.	8 P. e. Kr. ill. P.	Annab
11 Esmap.	Ebo	lund.
12 Teisip.	Eulalia	
13 Kestnaddal	Penigna	Kange
14 Neljasp.	Walentin	kulm.
15 Rede	Waustrina	
16 Laup.	Juliana	Tuled

Sel kuul on tännawo 29 päwa.

Wimmedast tee äres. Luk. 18, 31.

17 Pühhap.	Paasto Pühha	ja
18 Esmap.	Konfordia	10, 15. p. 1.
19 Teisip.	Wastla pään. Simon Apost.	
20 Kestnaddal	Tuhka pään.	tui
21 Neljasp.	Eikarius	sud
22 Rede	Peetri pään	wihz
23 Laup.	Sirenus	mase

Kristusse kiusatussest. Matt. 4, 1.

24 Pühhap.	1 P. Paastus. Maddise pään.	
25 Esmap.	Wiktorius	3, p. 1.
26 Teisip.	Nestor	ilmaga
27 Kestnaddal	Leander	fegga
28 Neljasp.	Iustus	minne.
29 Rede	Romanus	

16mal selle fu päwal touseb päike kello 7, lähhab
loja kello 5. Pään on 10, d 14 tundi pikk.

Martius.

Paasto - ku.

1 Laup.	Albinus	Parra:
---------	---------	--------

Kananæa naesest. Matt. 15, 21.

2 Pühhap.	2 P. Paastus	jad
3 Esmasp.	Eres	7. e. l.
4 Teisip.	Adrian	kulmad
5 Kesknaaddal	Angelus	ilmad.
6 Neljasp.	Kotwrid	
7 Kede	Perpetua	Lumme-
8 Laup.	Pööril pädw	saddo

Sest, kes kurratist waewatud. Luk. 11, 14.

9 Pühhap.	3 P. Paastus	ja
10 Esmasp.	Mifeus	49. e. l.
11 Teisip.	Konstantin	wihm.
12 Kesknaaddal	Arefor	
13 Neljasp.	Ernestus	Pehmed
14 Kede	Sakeus	ilmad.
15 Laup.	Longinus	

5000 mehhe sõdmissest. Joann. 6, 1.

16 Pühhap.	4 P. Paastus	Kulmad
------------	--------------	--------

Sel kuul on 31 päwa.

17 Esmasp.	Willemina	ja
18 Teisip.	Kabriel	4. e. l.
19 Kesknaaddal	Matrona	tuul-
20 Neljasp.	Pent	sed
21 Kede	Truto	päwad.
22 Laup.	Tiits	

Jesús kiwwidega wiisatud. Joann. 8, 46.

23 Pühhap.	5 P. Paastus	
24 Esmasp.	Kasimir	Wihma
25 Teisip.	Paast. Mar. pädw.	11. p. l.
26 Kesknaaddal	Immanuel	
27 Neljasp.	Kustaw	ja
28 Kede	Kideon	
29 Laup.	Kido	lund.

Kristusse sisse sõtmissest. Matt. 21, 1.

30 Pühhap.	6 P. Paastus	
31 Esmasp.	Tettlaus	

10mal selle ku päwal touseb päike kello 6, lähkäs
loja kello 6. Pädw on 12, ja õ 12 tundi pirk.

Aprillis.

Tüüri: ehk mahla: ku.

1	Teisip.	Karjalasem. pääw	⑤ 5. p. l.
2	Kesknäddal	Teodorus	
3	Neljasp.	Sunn. Neljas P.	Wähhä
4	Kede	Sunn. Kede	tül:
5	Laup.	Maxsim	mad

Kristusse illestoumisest. Mark. 16, 1.			
6	Pühhap.	1 Pühha	päwad.
7	Esmap.	2 Pühha	
8	Teisip.	3 Pühha	Lumme
9	Kesknäddal	Pogistaus	⑦ 7. e. l.
10	Neljasp.	Leo	
11	Kede	Esekiel	saddo
12	Laup.	Julius	ja

Kinnipandud ukst. Joann. 20, 19.			
13	Pühhap.	1 P. p. ill. P.	tuled.
14	Esmap.	Kinni pääw	
15	Teisip.	Karin	Parra:
16	Kesknäddal	Hans	jad
17	Neljasp.	Rudolw	● 6. e. l.

Sel kuul on 30 päwa.

18	Kede	Walerian	tül:
19	Laup.	Simon	mad

Heast karjatsest. Joann. 10, 12.			
20	Pühhap.	2 P. p. ill. P.	päwad.
21	Esmap.	Sulpitius	
22	Teisip.	Karsius	Wihma
23	Kesknäddal	Tüüri pääw	ja
24	Neljasp.	Albert	⑤ 5. e. l.
25	Kede	Markuse pääw	
26	Laup.	Etsekias	sojad

Ürritesse aia pärrast. Joann. 16, 16.			
27	Pühhap.	3 P. p. ill. P.	päwad.
28	Esmap.	Klaus	
29	Teisip.	Witalis	Tuult.
30	Kesknäddal	Reimund	

10mal selle ku päwal touseb päike kello pool 5, ja lähkab loja kello pool 8. Pääw on pikk 15, ja 8 9 tundi.

Majus.

Meio: ehk leht: ku.

1	Neljasp.	Wolbri pään	4. e. l.
2	Rede	Sigismund	Kán:
3	Laup.	† Leidminne	nad

Kristusse ärraminnemissest. Joann. 16, 5.			
4	Pühhap.	4 P. p. ill. P.	sojad
5	Esmasp.	Susanna	päwad.
6	Teisip.	Liberatus	
7	Kesknäddal	Tanislauus	Heit-
8	Neljasp.	Tesiderius	liffud
9	Rede	Parnabas	2. e. l.
10	Laup.	Job	ilmad.

Sigest pälumissest. Joann. 16, 23.			
11	Pühhap.	5 P. p. ill. P.	Wih-
12	Esmasp.	Malo	ma
13	Teisip.	Liborius	ja
14	Kesknäddal	Sabina	tuult.
15	Neljasp.	Suur + Pään	
16	Rede	Peregrinus	4. p. l.
17	Laup.	Jodokus	Jlu:

Sel kuul on 31 päwa.

Rõmustajast. Joann. 15, 26.			
18	Pühhap.	6 P. p. ill. P.	sad
19	Esmasp.	Potensia	
20	Teisip.	Pil	sojad
21	Kesknäddal	Tanislauus	
22	Neljasp.	Emilia	ilmad.
23	Rede	Pendiks	10. e. l.
24	Laup.	Ester	Mür-

Pühast waimust. Joann. 14, 23.			
25	Pühhap.	1 Pühha	rista:
26	Esmasp.	2 Pühha	minne
27	Teisip.	3 Pühha	ja
28	Kesknäddal	Willem	wihma
29	Neljasp.	Mart	saddo.
30	Rede	Wifand	4. p. l.
31	Laup.	Petronella	

8mal selle ku päwal touseb päike kello pool 4, ning lähkää loja kello pool 9. Pään on pikk 17, 8 agga 7 tundi.

Junius.

Jani - Lu.

Jesús ja Mikodemus. Joann. 3, 1.		
1 Pühhap.	2 aino Jun. P.	Heit-
2 Esmasp.	Hiskias	liffud
3 Teisp.	Rasmus	ilmad.
4 Kestnaddal	Eiso	
5 Neljasp.	Poniratsius	Koue-
6 Rede	Artemius	wihma
7 Laup.	Eukretsia	7, p. 1.

Nikkast mehhest. Luk. 16, 19.		
8 Pühhap.	1 P. p. 3 a. J. P.	ja
9 Esmasp.	Willelmi pään	rahhet.
10 Teisp.	Pertram	
11 Kestnaddal	Wlavius	Kallid
12 Neljasp.	Vasilius	sojad
13 Rede	Tobias	pawad.
14 Laup.	Parnabas	

Surest õhto sõma: aiast. Luk. 14, 16.		
15 Pühhap.	2 P. p. 3 a. J. P.	● I, 17, e.l.
16 Esmasp.	Kreet	
17 Teisp.	Justina	Kaunid

Sel kuul on 30 päwa.

18 Kestnaddal	Nikander	palla-
19 Neljasp.	Kerwasius	wad
20 Rede	Ulgarius	pawad.
21 Laup.	Rael	4, p. 1.

Kaddunud lambast. Luk. 15, 1.		
22 Pühhap.	3 P. p. 3 a. J. P.	
23 Esmasp.	Vasilides	Wihmas
24 Teisp.	Jani pään	saddo
25 Kestnaddal	Kristina	ja
26 Neljasp.	Jeremias	tuul
27 Rede	Eadislau	sed
28 Laup.	Josua	ilmad.

Olge armolissed. Luk. 6, 36.		
29 Pühhap.	4 P. p. 3 a. J. P. Peete. P. 5, e.l.	
30 Esmasp.	Judit	

10mal selle ku päwat touseb päike 3 werendit
parrast kello 2, ning lähhab loja üks werend
parrast kello 9. Pään on pitt 18 ning üks pool
tundi, õ agga 5 ning üks pool tundi.

Julius.

Heina: ku.

1 Teisip.	Leobald	
2 Restnåddal	Heina Mar. pään	Sojad
3 Neljasp.	Kornelius	påwad
4 Nede	Ulrik	mürri:
5 Laup.	Anselm	tamisse

Rohkest kalla: sagist. Luk. 5, 1.

6 Pühhap.	5 P. p. 3 a. J. P.	
7 Esmasp.	Erino	9, e. l.
8 Teisip.	Demetrius	ja
9 Restnåddal	Kilian	foue:
10 Neljasp.	Israel	wihma-
11 Nede	Eleonora	ga
12 Laup.	Hinrik	

Wariferide digusfest. Matt. 5, 20.

13 Pühhap.	6 P. p. 3 a. J. P. Marquette p.	
14 Esmasp.	Ponawent	8, e. l.
15 Teisip.	Apost. Jagg.	segga:
16 Restnåddal	Aukust	minne.
17 Neljasp.	Aleksius	
18 Nede	Rosina	Sojad
19 Laup.	Ruwina	

Sel kuul on 31 päwa.

4000 mehhe sõdmiisfest. Mark. 8, 1.

20 Pühhap.	7 P. p. 3 a. J. P.	II, p. l.
21 Esmasp.	Daniel	ilmad.
22 Teisip.	Apollina	
23 Restnåddal	Karolina	Heitlik:
24 Neljasp.	Kristin	fud
25 Nede	Jakobi pään	ilmad.
26 Laup.	Anno	

Walle prohwetideft. Matt. 7, 15.

27 Pühhap.	8 P. p. 3 a. J. P.	Tuult
28 Esmasp.	Josua	9, p. l.
29 Teisip.	Olowi pään	ja
30 Restnåddal	Abdon	wihma.
31 Neljasp.	Herman	

12mal selle ku päwal touseb päike kello pool 4, ning lähkääb loja kello pool 9. Pään on pisk 17, 8 agga 7 tundi.

1	Rede	<i>Petri wang.</i>	Pilwne
2	Laup.	Annibal	
Uuekohtusest maia: piddajast. Luk. 16, 1.			
3	Pühhap.	<i>9 P. p. 3 a. J. P.</i>	taewas.
4	Esmasp.	Judas	ja
5	Teisip.	Dominikus	<i>10, p. l.</i>
6	Kestnaddal	Eigenius	heit:
7	Neljasp.	Tonatus	liffud
8	Rede	Sirakus	ilmad,
9	Laup.	Romanus	
Jerusalemma ärrarikmissest. Luk. 19, 41.			
10	Pühhap.	<i>10 P. p. 3 a. J. P. Lauritse p.</i>	
11	Esmasp.	Herm	Kän:
12	Teisip.	Eisebius	4, p. l.
13	Kestnaddal	Klara	nad
14	Neljasp.	Ello	sojad
15	Rede	<i>Kuffi Mas. pääw</i>	pääwad.
16	Laup.	Isaak	

Wariserist ja tõlnerist. Luk. 18, 9.
 17 Pühhap. *11 P. p. 3 a. J. P.*

18	Esmasp.	Leno	Allati
19	Teisip.	Sebald	<i>10, e. l.</i>
20	Kestnaddal	Rut	
21	Neljasp.	Wilibert	kallid
22	Rede	Sakeus	
23	Laup.	Parfabas	sojad

Kurdist ja keletumast. Mark. 7, 31.			
24	Pühhap.	<i>12 P. p. 3 a. J. P. Pertli pääw.</i>	
25	Esmasp.	Eudwif	pä-
26	Teisip.	Ireneus	wad.
27	Kestnaddal	Perend	<i>11, 17, p. l.</i>
28	Neljasp.	Aufustin	
29	Rede	<i>Joann. huff.</i>	Uddused
30	Laup.	Benjamin <i>matus</i>	ilmad.

Preestrist ja lewitist. Luk. 10, 23.
 31 Pühhap. *13 P. p. 3 a. J. P.*

14mal selle ku päwal touseb päike 3 werendit
 pärrast kello 4, ning lähkää loja üks werend pärr,
 rast kello 7. Pääw on pitk 14 ning üks pool, 6
 agga 9 ning üks pool tundi.

September. Süggise-eh! Mihli-Eu.

1 Esmasp.	Etidius	Sojad
2 Teisp.	Eisa	
3 Kestnaddal	Reinart	ilmad.
4 Neljasp.	Moses	☉ 2, e. l.
5 Rede	Kai	
6 Laup.	Magnus	Selge

Kümneft piddali; többisest. Luf. 17, 11.		
7 Pühhap.	14 P. p. 3 a. J. P.	taewas.
8 Esmasp.	Mar. jündminne	
9 Teisp.	Abigail	Willud
10 Kestnaddal	Eobald	
11 Neljasp.	Pööri pädw	☉ 6, e. l.
12 Rede	Sirus	
13 Laup.	Amatus	ja

Mammonast. Matt. 6, 24.		
14 Pühhap.	15 P. p. 3 a. J. P. Miori kilend.	
15 Esmasp.	Nikodemus	heit:
16 Teisp.	Eiwemia	liffud
17 Kestnaddal	Lambert	
18 Neljasp.	Titus	☉ 1, 10, e. l.

Sel kuul on 30 päwa.

19 Rede	Wauustus	ilmad.
20 Laup.	Töns	

Maini: liana surnust. Luf. 7, 11.		
21 Pühhap.	16 P. p. 3 a. J. P. Mattensse p.	
22 Esmasp.	Morits	Wihma.
23 Teisp.	Osea	
24 Kestnaddal	Aleomas	Tuult
25 Neljasp.	Haralt	
26 Rede	Tetel	☉ 5, e. l.
27 Laup.	Adolw	ja

Wee: többisest. Luf. 14, 1.		
28 Pühhap.	17 P. p. 3 a. J. P.	
29 Esmasp.	Mihli pädw	wihma.
30 Teisp.	Hironimus	

12mal selle ku päwal touseb päike kello 6, ning lähhäb loja kello 6. Päaw on pikk 12, ning 8 ka 12 tundi.

Oktober.

Wina = kut.

1	Kestnaddal	Wolrad	Willud
2	Neljasp.	Wolmer	
3	Rede	Jarius	E 6, p. 1.
4	Laup.	Prants	ja

Suremast käsust. Matt. 22, 34.

5	Pühhap.	18 P. p. 3 a. J. P.	niis-
6	Esmaasp.	Susanna	ked
7	Teisip.	Amalia	ilmad
8	Kestnaddal	Kustaw	
9	Neljasp.	Tomasia	wihma
10	Rede	Purfard	● 9, p. 1.
11	Laup.	Angelus	

Alwatud innimessest. Matt. 9, 1.

12	Pühhap.	19 P. p. 3 a. J. P.	ja
13	Esmaasp.	Teresa	tules
14	Teisip.	Heddo	ga
15	Kestnaddal	Kallus	segga
16	Neljasp.	Dlop	minne
17	Rede	Lukas	D 7, p. 1.
18	Laup.	Kalifstus	

Sel kuul on 31 päwa.

Pulma ridest. Matt. 22, 1.

19	Pühhap.	20 P. p. 3 a. J. P.	Wihma
20	Esmaasp.	Wendelin	ja
21	Teisip.	Ursel	lumme
22	Kestnaddal	Sewerin	
23	Neljasp.	Salome	saddo.
24	Rede	Wlorentin	
25	Laup.	Kristian	⑦ 9, p. 1.

Kunningamehhe poiaht. Joann. 4, 47.

26	Pühhap.	21 P. p. 3 a. J. P.	Kül:
27	Esmaasp.	Wiliu	mad
28	Teisip.	Engelbreht	ja
29	Kestnaddal	Abfalom	tuul-
30	Neljasp.	Josawat	sed
31	Rede	Wolfgang	ilmad.

16mal selle ku päwal touseb päike kello pool 8, ning lähkäh loja kello pool 6. Päaw on pitt 9, d 15 tundi.

November.

Talwe: ku.

1 Laup.	Pühhade päaw	
Kawwalast sullaseft. Matt. 18, 23.		
2 Pühhap.	22 P. p. 3 a. J. P.	1, 56. e. l.
3 Esmasp.	Kotlieb	Wil-
4 Teisip.	Ot	lud
5 Kestnaddal	Kasper	pawad
6 Neljasp.	Valter	ja
7 Kede	Klaudius	kulm,
8 Laup.	Wirts	9, 40. l.

Kohto: rahhast. Matt. 22, 15.

9 Pühhap.	23 P. p. 3 a. J. P.	lumme:
10 Esmasp.	Marin Luther	saoga
11 Teisip.	Marin Püß	
12 Kestnaddal	Arkladius	segga-
13 Neljasp.	Predik	minne.
14 Kede	Leopold	
15 Laup.	Atanasius	Kaunis

Jairi tütreft. Matt. 9, 18.

16 Pühhap.	24 P. p. 3 a. J. P.	4, e. l.
------------	---------------------	----------

Sel kuul on 30 päwa.

17 Esmasp.	Jonas	tibbe
18 Teisip.	Esra	kulm.
19 Kestnaddal	Liisbet	
20 Neljasp.	Amos	Tuled
21 Kede	Mar. ohwerd.	ja
22 Laup.	Sesilia	lumme-
Hirmsast ärrakautamisse: tööst. Matt. 24, 15.		
23 Pühhap.	25 P. p. 3 a. J. P.	saddo.
24 Esmasp.	Josias	11, p. l.
25 Teisip.	K. ddrina päaw	
26 Kestnaddal	Konrad	Kulma
27 Neljasp.	Isak	ja
28 Kede	Künter	
29 Laup.	Ewert	lund.

Kristusse fiske: söitmisseft. Matt. 21, 1.

30 Pühhap.	1 Krist. tull. P. Andrese p.
------------	------------------------------

9mal selle kü päwal touseb päike kello pool 9, ning lähhab loja kello pool 4. Päaw on pilt 7, d agga 17 tundi.

Detsember.

Joulo: ku.

1	Esmasp.	Arend	E 9, c. l.
2	Teisip.	Kandidus	Selge
3	Kesknäddal	Varbo	taewas
4	Neljasp.	Agaton	ja
5	Rede	Wolber	allati
6	Laup.	Niggolas	kange

Lähhed enne wimist päwa. Luf. 21, 25.

7	Pühhap.	2 Kr. tult. P.	...
8	Esmasp.	Mar. fant.	● 0, 17 p. l.
9	Teisip.	Pühhem päaw	
10	Kesknäddal	Juhkum	Lumme:
11	Neljasp.	Eiso	saddo.
12	Rede	Ottilia	
13	Laup.	Eutisia	Pehmes:

Joannes wangi: tornis. Matt. 11, 2.

14	Pühhap.	3 Kr. tult. P.	mad
15	Esmasp.	Joanna	
16	Teisip.	Idia	● 1, 55 p. l.
17	Kesknäddal	Albina	
18	Neljasp.	Aristo	ilmad.

Sel kuul on 31 päwa.

19	Rede	Lot	Lum:
20	Laup.	Abraam	me:

Joannesse tunnistusfest. Joann. 1, 19.

21	Pühhap.	4 Kr. tult. P. Toma: päaw.	
22	Esmasp.	Peata	
23	Teisip.	Udo	sadde
24	Kesknäddal	Ewa	● 1, 17 p. l.
25	Neljasp.	Joulo.	ja
26	Rede	Teine Pühha.	parras:
27	Laup.	Kolmas Pühha.	jad

Sest immet: pannemissfest. Luf. 2, 33.

28	Pühhap.	P. pärr. Joulo	kulmad
29	Esmasp.	Noa	
30	Teisip.	Tawet	● 5, p. l.
31	Kesknäddal	Silwester	päwad.

10mal selle ku päwal touseb päike üks werend pärrast kello 9, ja lähkõb loja 3 werendit pärrast kello 2. Päaw on pikk 5 ja üks pool tundi, 8 ja üks pool tundi.

Päwa: ja ku: warjutamissed.

Meist neljast warjutamissist, mis sel aastal sawad ollema, ei sa meie, ommal maal, ühte-ainuski nähha.

Esimenne on ku: warjutaminne, mis kuud agga wähhä peidab, ja saab ollema Meäri: ku 4. päwal ennelounat.

Teine on päwa: warjutaminne ösel 14. ja 15. Jani: ku päwade wahhel.

Kolmas on ta ku: warjutaminne, ja warjutakse ku agga pissut, ja saab ollema 29mal Heina: ku päwal, warra hommiko, kui ku saab mahhalainud.

Neljas on jälle päwa: warjutaminne, Joulo: ku 8. päwal lounaial, ja on sedda agga nähha lounase Awritamaal ja India sure merre peäl.

Wennema illemawallitseja sogguselts.

Aleksander se esimenne, Keiser ja keige Wennerigi wallitseja; ka Sleswik-Holsteini wallitseja Würst, on sündinud 1777, Joulo: ku 12. päwal.

Elisabet Aleksiewna, Keisri praua, Wadeni Printses, on sündinud 1779, Meäri: ku 13. päwal.

Maria Weodorowna, Keisri emma ja Keisri Pawel Petrowitsi leß; Würtemberg-Stuttkarti Printses, on sündinud 1759, Wina: ku 14. päwal.

Konstantin Pawlowits, Tsesarewits ja Suurwürst, Keisri wend, on sündinud 1779, Jürri: ku 27. päwal.

Nikolai Pawlowits, Suurwürst, Keisri wend, on sündinud 1796 Jani: ku 25. päwal, ja temma praua on:

Aleksandra Weodorowna, Dreisi Printses, on sündinud 1798, Heina: ku 1. päwal.

Nende lapsed:

Aleksander Nikolajewits, Suurwürlst;
on sündinud 1818, Jüri ku 17. päwal.

Maria Nikolajewna, Suurwürlsti Print-
ses; on sündinud 1819, Leikuse ku 6. päwal.

Olga Nikolajewna, Suurwürlsti Print-
ses; on sündinud 1822, Leikuse ku 30. päwal.

Mikael Pawlowits, Suurwürlst, Keisri
wend; on sündinud 1798, Märri ku 28.
päwal.

Maria Pawlowna, Suurwürlsti Printses,
Keisri õdde, Weimari ja Eisenaki Sures-
würlsti ja selle ma pärrispärria Karel
Wridrikopraua; on sündinud 1786, Kuu-
la ku 4. päwal; ja temma mees on sündi-
nud 1783, Kuuula ku 2. päwal.

Anna Pawlowna, Suurwürlsti Printses,
Keisri õdde, Hollandima kuningriigi pär-
rispärria Willem Wridrik Keorg
Ludwiki praua; on sündinud 1795,
Märri ku 7. päwal, ja temma mees on sün-
dinud 1792, Joulo ku 6. päwal.

Hooste = weiste = ja kauba = ladad.

I. Eesti = ma Rubbernemangus.

Tallinnas: 1) Jäni ku 20. asti päwast ku otsani.

2) Mihkli ku 26. mal, 27. mal ja 28. mal päwal.

Rakwerre: liinas: 1) Märri ku 27. mal ja
28. mal päwal. 2) Jäni ku 16. mal ja 17. mal
päwal. 3) Mihkli päwal.

Paide: liinas: 1) Kuuula ku 3. mal päwal.
2) Jäni ku 25. mal päwal. 3) Mihkli ku
10. mal ja 11. mal päwal.

Hapsalo: liinas: 1) Märri ku 10. mal ja
11. mal päwal. 2) Mihkli ku 14. ja 15. mal päwal.

Paldiski: liinas: 1) 2. sel ja 3. mal Kuuula
ku päwal. 2) Mihkli ku 21. sel ja 22. sel päwal.

Pihhola: liinas: 1) esimesesl Paasto: püh-
hal. 2) Mihkli ku 24. mal päwal.

Keila kirriko jures, Mihkli päwal ja kaks
päwa se järrele.

Jõeletmes, nädal pärrast Mihkli päwa.

Kaplas, 1) esimesesl redel pärrast Mihkli
päwa. 2) kolmandamal redel pärrast Märri
päwa.

Reblas, Mihkli pawa ja kaks pawa se
järele.

Merjama firriko jures, kolmandamal Kris-
tusse tullemisse pühhal.

Kollowerres, Neäri-fu 17mal ja 18mal
pawal, ja Wina-fu 4mal ja 5mal pawal.

2. Lihwlandi, ma Rubbernemangus.

Tarto-liinas: 1) Kolme funninga suur
saksa laat. 2) Petri- 3) Maria sündimisse-
ning 4) Mihkli-pawal.

Werro-liinas: 1) Jani pawal. 2) 24mal
Mihkli fu pawal. 3) üks suur saksa laat,
mis 8 pawa petakse 22 Kuuinla-fu pawast.
4) 10mal Talwe-fu pawal.

Rastnas, Mihkli-fu 8mal ja 9mal pawal.
Audrus, 13mal ja 14mal Mihkli-fu pawal.

Perno-liinas: 1) 3 nädalat peäle Jani-
pawa üks suur saksa laat. 2) Esmaspäaw
ning Teispäaw enne Mihkli pawa. 3) Es-
maspäaw ning Teispäaw pärast 3mat Kris-
tusse tullemisse pühha.

Willandi-liinas: 1) Kuuinla-fu 2sel pawal
üks suur saksa laat, 8 pawa. 2) Jani-fu pawal
3 pawa, ning 3) 24mal Mihkli-fu pawal.

Põltsama-moisas, 17mal Mihkli-fu pawal.

Iustiwere-moisas, 15mal Wina-fu pawal.

Rosfi-moisas, teine pool Werro-liina 24mal
Leikusse-fu pawal.

Kaanso-moisas, 30mal Poimo-fu pawal.

Kortimoisas, liggi Walsa-liina 15mal
Mihkli-fu pawal.

Rappina-moisas, 4. ja 5mal Mihkli fu pawal.

Weski-moisas, Kambia kihhelfonnas, 15mal
Wina-fu pawal.

Oldre-moisas, Elme kihhelfonnas, 10mal
ning 11mal Mihkli-fu pawal.

Helme-moisas, 15mal Leikusse-fu pawal.

Kurresare-liinas: 1) 2sel Heina-fu pawal
ja kolm pawa pärast sedda. 2) 24mal Lei-
kusse-fu pawal ja kolm pawa pärast sedda.

Tarwaste-moisas, 29mal Jani-fu pawal.

Walsa-liinas: 1) 12mal Jani-fu pawal. 2)
10mal Leikusse-fu ja 3) 29mal Mihkli-fu pawal.

L u g g e m i s s e d.

Innimesed on tännamatta.

Üks innimenne kaebas omma sõbra Kottol-
tile, ennast ello aeges mitmele kül head teinud,
agga wägga pissut neid leidnud, kes tännoga
wastowõtnud; surem hulk on tännamatta jät-
nud, ja mees ütles ennast nüüd nou wõtnud,
sedda head teistele ka wähheminne teha.

Kottolt kostis ja ütles temmale: Armas
sõbber! Eks sa ep olle wahhest näinud hobbo-
sed joffe soitma ja mis tewad selge puhta wee-
ga? Memmad jowad kunni janno otsas, ag-
ga parrast lõwad ja kapiwad jalgedega pohja,
kunni wessi seggaseks saab, ja se on siis se tän-
no, mis andwad, ennego lähkawad. Agga
mis jõggi jälle teeb? Ojotab tassast wisi sedda
mudda ärra, ja on siis walmis, ueste neid ioot-
ma, ja teifi weel, kel agga janno. Te sinna
nendasammoti. Ja on so südda agga selge
armastusse hallikas, küllab ta siis ei lõppe

wet andmast, olgo tännalik ehk tännamatta
sest ennast jahhutamas.

Kül wägga rummal innimenne olleks se põl-
lomees ollewad, kes ommast külwist kõihe tah-
haks kasso kätte. Nüüd on agga teggemis-
se, külwamisse aeg, ja parrast tulleb leikus.
„Tehkem siis head ja ärge tüddigem
mitte ärra, sest meie peame omma
aial leikama, kui meie järrele ei
anna.“ Kal. 6, 9.

Agga ehk tahhad wahhest teada, mis min-
na nisuggusest tännopüüdmisest pean? Ep
olle se müüd kui sallaja, agga süüski raske pat,
mis tehakse sure Jummalale eesimesse kasso
wasto, ja tulleb sest, et innimenne omma hea-
teggemiste eest tahhab au ja kitust, ja se on
kõrkus. Tännopüüdja innimenne on ühhe
fullase sarnane, kel, surelisest südamest, pah-
ha meel sest on, et wannemad tännataks, en-
nam kui tedda ennast, se aini eest, mis ta
temma nimmel wäljaaggab. Olled sa riis-
tiinnimenne, ja tahhad, et Jummalal fust hea
meel peab ollema, siis olle rahhul, ehk kül so

heateggemissed wiimse pāwani tāhhelepanne-
matta peakšid jāma; ja olgo sul enneminne
sest hea meel, et wahhest kōrkus ei tulle so
sūddamesse, et ka sinnust ei tulles üttelda:
„Tal on omma palē kās.”

Oh Jummal! anna Sinna armust kōl
isē, et heateggemiste polest ühhe puhta wee-
sone sarnane woiksin olla, mis üsna armas-
tussest illeskeeb, ja ei tea armastussest egga
auust ning kāsust isē middagi. Ep olle ka
minna ial tännamisse wāart, muud kui Sin-
na üksi, kelle kāsēst kēik jo saan, mis omma lig-
gimessele teen ehk annan. Ja mis se pišut
siis on, mis liggimenne tännamatta mulle jāt-
tab, se sure wasto arwates, mis ette Sind
tānnada, ni saggedaste mo mele ei tullege.

S i p p e l k a s.

Kottolt juhtus koggematta ühhe sippelka
pešsa jure tullemā ja watis tükki aega peält,
kui ussin se rahwoke on tōōd teggemās, ja
hea meel olli temmal wadates. Ja Salo-

moni sannad tullid ta mele, kui ütleb Öpp. 6,
6:8: „Minne sippelka jure, sinna laisē!
wata temma wišid, ja sa targaks. Et
temmal kōl ep olle pealikut, ei ü-
lewatajat egga wallitsejat: siiski wal-
mistab ta omma leiba suil ja kor-
jab kōkko omma toidust leikusse
aial;” ja mōtles isseenneses: Armas Jum-
mal! leitakse kōl innimesē, kes aialikko war-
ra murretsemisē ja pūūdmissē, tōōd egga
waewa ei karda, kui sippelkad; agga kōst se
kōl tulles, et, parrago Jummal, ni laisad ol-
leme ja tuimad, waimolikko warra pūdes ning
kāsso omma hingele? Otsēgo need pišotessed
mittokord pu pilpakesse, ehk muud, mis paljo
surem neist ennesest, sure waewaga ühhest
kōhhast teise wearad, ennam weretes kui sel-
jas kandes: nendasammoti wōtrowad innimes-
te lapsed ka mittokord surema murre kōorma
enneste peäle, kui sudarwad kanda, ja ep olle
sest, kui sedda ārrakalome, ommeti nisuggusse
pupilpakesse wāart — ja seep se on, mis proh-
wet ütleb Laul 7, 7.: „Kōl ne minad mōl-

lawad tühjalt; igga üks pannes koks
ko, ja ei tea mitte, kes sedda ärrafor-
ristab." Alga iggawesse peäle ei moolda;
egga kullutata paigastki aega, se aia peäle, mis
ei lõppe ellades. Oh, ärra lasse mind mitte
nenda tehha, mo Jummal! Anna mulle en-
neminne, et So pühha sanna õppetusse wäg-
ga kallid irwakessed ikka agga korjan, ja
tallele pannen: et kui keif tulles mahhajatta,
hinge jahhutamisse warrast ma ommeti il-
ma ei peaks jama.

P ü h h a d e p i l d i d.

Ühhel moisnikkul, Gottlandi maal, kes olli
paawsti-uskus, olli üks waene meie usso-
mees waldas, tallokohha numajaks; ja waene
mees olli sures mures, et rent olli suur ja ei
joudnud sedda wäljatehha. Kui mehhe nou en-
nam ei haffand, läks siis junkro palwele, et
pidi herrat palluma, muist järrele jätta. Jun-
kur lubbas wägga illufaste, agga ei tulnud en-
nam ta mele. Mees siis wöttis kätte ja läks

hopmanni jure, et piddi moisarwannemale rasti-
ma. Ka hopman lubbas, agga temmagi melest
läks ärra, ja numaja jäi omma waewasse.
Mis siis muud, kui läks agga herra ennese
jure, omma hädä kaebama ja armo palluma
ja herral olli hea meel temma allandikkust pal-
lumisest: mehhe kombe tunnistas töt, ja tem-
ma ulede tunnistus ligutas herra süddant nen-
da, et ta mehhe wõlla keif mahhajättis. Nu-
maja tännas Jummalat ja läks sure rõmoga.
Alga herra satis tedda, ja läksid ühhest surest
salist läbbi, kus paljo pühhade ja martiride pil-
did ollid seina peäl üllewel. Kas sa tead, mis
pildid need on? küssis herra. Ei tea minna kü-
litte, ütles tallopoeg. Wata need on nende
pühhade kuiud, kelle palwele lähhan, et Jum-
malat palluwad mo pattude pärrast. Alga
miskpärrast teie siis isse ei tahha Jummalat
palluda? küssis mees kohhe. Se küll tahhaks
minno kosta liig julge olla, kostis moisnik, ja
ikka on parrem, et meil nisuggused wahhemeh-
hed on Jummalat ja meie wahhel. Ei woi min-
na sedda mitte uskuda, ütles tallopoeg ja ütlen

teile ka miks parrast. Waatke, omma hädä
sees lāksin keigees malt teie junkro jure et piddi
teid palluma. Ta lubbas, agga ei teind. Parrast
siis lāksin teie hopmanni jure, ja pallusin tedda.
Temma ka lubbas, agga ei rākind teile ommeti
mo waewa. Keigewimaks siis tullin teie enne
se jure, ja pallusin teid ennast, ja teie, arms
linne herra, ollete mulle nüüd mahhajātnud
teit minno wōlla.

Önnistud firri kominia.

Üks wagga jummakartlik emma rākis om
ma lastele nenda:

Meie küllas ellas üks lestaene wie lapsesga.
Temma olli waene innimenne ja toitis ennast
omma kättetōga. Esiotsa lāks tal kaunis hāsti
korda. Armas Jummal andis ta piisokesse
pōllolappikesse peält talle rohkest, ja mis, peā
le selle, maias weel tarwis, ep olnud temma sest
ki ial hopis ilma. Agga ühhel aastal appardas
Jummal wilja, ja ka lehm surri ärra. Nüüd
olli waesel emmal, omma wie lapsesga, kōl fit

fas kō, ja ei teādnud ennam, mis suhho panna.
Emma südda lāks wāgga kurwaks, ja korra üt
les kannatamatta melest: feriada ma ei tahha;
tō ja waew ei maks ennam; mis siis müud,
kui surra.

Ommast murrest waewatud, istus istme
peāl ja kulis kella küllast, ja armas olli temma
melest sedda kuuldes. Nenda, mõtles, wiakse
ehk pea mind mahha. Tütrefe tuli tupp, üt
telles: Jubba lūakse kella emmale; eks sa ei
lāhhā firriko? Minne ifka, minna kōl tanna
jāān kōio. Sedda lapsōe ütles, sest et emma
ōppind firriko minnema igga pūhha pāāw, ja
tulli ifka rōōmsama süddamega kōio, kui lāinud.
Emma mõtles isseenneses: Miks ma siis tanz
nage firriko ei peak minnema? — et pāwad
on pahhad? ollen ommeti kōinud, kui par
rem luggu mul olli. Lāks siis, et kōl raske sūd
damega, ja istus ühhe pida tahha mahha, sest
ta olli hābbi tāis omma kurwa nōo parrast.
Lauldi nüüd laulo, agga ei annud südda tem
male laulda; nut agga tuli ta silmi. Oppes
taja rākis Jummal armastussest ning Tem

ma surest armust, ja need sannad tungisid naes
se süddamesse ja ollid tal armsad; sest õnne-
tus olli rusuiks peksnud ta süddant, ja olli kui
hea harritud ma, mis saht kauniste saab lõh-
kuda, ennego seme wissatakse peäle. Kirrikulli
nüüd wälja, ja naene läks allandikko süddame-
ga koio, kalliste rõmustud, ja ütles: Ollen nüüd
omma poolt teinud, mis tarwis; wist ei jätta
keige leskede ja waeste laste Jēsa ellades teg-
gematta, mis on temma hool! Agga se sanna,
mis õppetaja ütles: „Olete rahhul ja
jāte lootma Jummal peäle, siis sa-
te kangeks“ se olli wägga ta süddamesse
hakkand. Jēsand isse, ütles naene, on mo
filmawee näinud, kullab Temma isse ka kui-
watab mo filmad, kui sedda on tarwis.

Agga ka üks rikkas mees koggodussest olli
naest kirrikus näinud, ta kurwastusse sees.
Mees olli mõttelnud: tal on sallaja murret
ja sellepärast ei woi temma Jummal armo
peäle mõttelda muud kui nuttes; egga woi
temma ni rõõmsa süddamega Jummal püh-
hast kojast omma koio minna, kui minna.

Wõttis siis kätte ja kulas järrele, mis wigga
naesel ehk wois olla.

Kui naene nüüd õhto pimmedas, küünla ot-
soksesse walges, ommas toas lastega istus, tei-
ne teist trööstides ja ühhel meel nou wõttes,
tööd tehha weel sedda surema holega; siis üt-
les emma: Et katskem agga kitse nüüd kaswa-
tada, ehk same pitka peäl wahhest ka
weel lehma. Sai need sannad agga rākind,
siis kulis ukse takka kui lehma heält. Südda
läks kurwaks, sest lehm tulli jälle ta mele, ja
ehmatasid keif ärra, kui illokestes ukse peäle kop-
putati. Üks tehti lahti ja üks mees astus sisse,
ütteldes need sannad: „Waatke, üks hea sõb-
ber sadab teile se lehma ja need kottid, teid ter-
retades.“ Jällestus nüüd tulli keifide peäle, ja
enne kui said küssida ehk tännada, olli mees
omma selfimehhega jubba omma teed läinud;
agga lehm olli sarwedega ühhe pu külge seu-
tud, ja olli isse muste firjo, ja paljo illusam
peält nāhhes, kui lõppend lehmgil olli. Sure
rõmoga wisid lapsed lehma lauta, ja kandsid

waetwaga need rasked wiljakottid tuppä, agga emma nuttis sallaja.

Hommiko warra tulli andja isse naese jure, ja se olli üks pri tallopoeg, kel omma isse pärris toht, ja ütles naese wasto: Sinna olled eile omma Jummalale nutnud kirrikus, ja armas Jummal on sind nüüd rõmustanud. Tubba ammo olli mul tanno and Temmaga wõlgo, sest et Temma armust wägga mind õnnistanud. Wõtta nüüd heaks sedda nattokest, mis sulle saatsin; ep olle se muud kui wõlg, mis hea melega tasun ja ärra tanna mind mitte; sest Jõsandat tannan, et Ta kirrikus mo süddant on ligutand, sind aidata ja sedda pissut head sulle tehha.

Jummal wõttab palwet kuulda.

Üks issa tulli, sure kurwastusse sees, omma õppetaja jure, kel kange palwe waim olli, ja pallus tedda, kirriko palwesse päina omma tüdruki, kes olli surremas saksajures, kedda tenis. Oppetaja teggi nenda, kui mees olli pallunud,

agga tundis isseärranis seförd suurt süddame rõmo, kui Jummalat pallus. Emma olli tüdruki tulnud waatma ja istus lapse wodi äres; agga laps olli hopis waimato, ja emma nuttis wägga. Agga järsko touseb laps istukülle, emma wasto üteldes: Emmake, näggin unnes ühhe mehhe, ommad silmad, ommad käed taewa pole tõstwad, ja kuulsin sure healega tedda Jummalat palluwad, et Ta mulle terwist piddi andma. Ja armas Jummal on mehhe palwet wõtnud kuulda; tõbbi on minnust lahkunud, ja mis weel ennam: rahho, kallist rahho on Jõsand rakinud mo süddame sisse, ja on Omma hallastawa armo mulle heldeste näitnud. Nüüd wast öiete tean, et ollen Jummalala laps, et ollen Temma riki pärria: sest Jummalala Waim on sedda rakinud mo waimole." Emma arwas, et haige piddi jampsima, ja pallus wägga, et piddi rahhule jama. Agga tüdruki ütles: Ei ma jampsin mitte, emmake; mul on täis armo peas ja woin ehk ülestousta. Uita mind agga nattoke, et nikkutan ommad põlwed sure Jummalale ette, ja ei wiibi

tännamatta. Emma aitis, ja haige tulli wodist
wólja, ja emma ja laps mollemad rõmustasid
ennast Jssandas, ja teggid tännopalwe Jum-
malale. Haige sai nüüd jonega omma rammo-
kätte, ja katsus jubba jälle omma töö peäle. Ag-
ga ühhel päwal juhtus koggematta õppetajat
nāggema, kedda temma weel ep olnud näinud, ja
kohhe tüdruk minnestas ärra. Kui ta jälle sai
ärkand, kohhe siis ütles: Teie ollete se mees,
kedda nāggin palwet mo eest teggewad sure
Jummale! Armolikkust on taewa Jssa teie
palwet wõtnud kuulda. Ta on jahhutanud mo
hinge, mis olli sure ahhastusse sees, ja on mo
ihhogi toetanud jälle. Temma palle wal-
gus on paistnud mo peäle, ja se walgusse
sees ollen nüüd kõndind, ja tahhan ses kōia
omma ello otsani.

* * *

„Kül armoannid on mitmesuggu-
sed, agga sesamma Waim. Ja am-
metid on mitmesuggused, agga se-
samma Jssand. Ja teud on mit-

mesuggused, agga sesamma Jum-
mal, kes keik keikide sees teeb.”
1 Kor. 12, 4-6.

U e a a s t a l a u l.

Wist: Keik tulge minno jure nüüd.

Kül ue aasta hakkame
Ja rõmo päwa peame
Gest, nored ning ka wannad.
Mis agga sinno rõmust saab,
Eh mis so ello aeg aitab,
Kui pimmedusses seisad?

Et ue mele saaksime,
End töö pole lõõksime,
Sa, armas Jssand, tahhad.
Tait usko meile anna siis,

Ust olgo meie ainus hüüs;
Meid tomba Dümna pole!

Meid ustus pühaks rahwaks te,
Et hoiame end Sinnusse,
Ja ühhenda meid ühheks.
Pühade ossasamisses,
Mis palwes ja So lotusfes,
Anna, mis õigeks rõmuks.

Ja selle peäle juhata,
Meid iggapäiw, oh Jummal, Sa,
So heldest armust, isse,
Sel aastal, mis nüüd algame,
Et kasso hingel saaksime,
Ja taewa parrandusse.

